
[2022-29-RE](#)

Causa 2022-29-RE

(Grup Gurlek, SL c/ Albós Riba i d'altres)

Número de registre 220-2022. Recurs d'empara

Aute del 13 de juny del 2022

BOPA núm. 75, del 22 de juny del 2022

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 3 de maig del 2022, per la representació processal de la societat Grup Gurlek, SL, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra la providència del 16 de març del 2022 i contra l'aute del 22 d'abril del mateix any, ambdós dictats per la Secció Civil 7 de la Batllia, per una presumpta vulneració dels drets a un tribunal predeterminat per la llei i a un procés degut, reconeguts a l'article 10 de la Constitució, i, atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets esmentats, que anul·li les resolucions impugnades i que es retrotregui el procediment al moment en què es van produir aquestes vulneracions;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41.2, 98 c) i 102;

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítols primer i sisè;

Escollat l'informe del magistrat ponent, Sr. Dominique Rousseau;

1. Antecedents processals davant les jurisdiccions ordinàries

1.1. En el marc d'una demanda de desnonament i de reclamació de quantitat tramitats pel procediment d'arrendaments urbans presentada contra la societat Grup Gurlek, SL, el 15 de març del 2022, el president del Tribunal de Batlles va adoptar un acord mitjançant el qual designava una batlle de reforç en substitució de la batlle designada inicialment pel torn d'ofici quan la causa ja es trobava vista per sentència.

1.2. El 16 de març del 2022, la batlle de reforç designada va dictar una providència mitjançant la qual comunicava a les parts la seva designació per a la tramitació de la causa civil que les concernia.

1.3. El 21 de març del 2022, la representació processal de la societat Grup Gurlek, SL va formular un incident de nul·litat contra la providència esmentada, per tal com considerava que la substitució de la batlle inicial vulnerava el dret a la jurisdicció en els seus vessants dels drets a un procés degut i a un tribunal imparcial.

1.4. El 30 de març del 2022, la part defenent va rebre notificació de l'incident, i, el 14 d'abril següent, va contestar-lo demanant la seva desestimació.

1.5. El 22 d'abril del 2022, la batlle de la Secció Civil 7 va dictar un aute mitjançant el qual desestimava aquest incident de nul·litat.

1.6. El 3 de maig del 2022, la representació processal de la societat Grup Gurlek, SL, va interposar un recurs d'empara contra la providència del 16 de març del 2022 i contra l'aute del 22 d'abril del mateix any, ambdós dictats per la Secció Civil 7 de la Batllia, per una presumpta vulneració del dret a un procés degut i del dret a un tribunal imparcial, reconeguts i protegits a l'article 10 de la Constitució.

2. Argumentació jurídica

2.1. Argumentació de la societat recurrent

- La societat recurrent menciona, d'antuvi, que va demanar la recusació de la batlle designada per torn i que aquesta petició va ser desestimada, ja que la batlle en qüestió es va considerar competent per jutjar la causa.

- Tanmateix, poc temps abans del pronunciament de la sentència, el president del Tribunal de Batlles va designar una altra batlle per conèixer de la causa.

- La societat recurrent al·lega que aquest canvi de batlle durant una causa en curs constitueix una ingerència particularment greu en el bon funcionament del procediment judicial.

- Assenyala que aquesta nova batlle no ha participat en cap fase del procediment de la causa que ha de jutjar, cosa que vulnera el principi segons el qual el jutge que ha de redactar la resolució és aquell que té un coneixement personal del contingut de la causa, des del seu inici i durant el transcurs d'aquesta.

- Precisa que no discuteix la capacitat tècnica de la batlle per redactar la sentència, sinó només el fet que se li hagi pogut atribuir una causa la qual no ha pogut tractar des del seu inici.

- Considera també que la designació de la batlle de reforç, en el lloc que ocupava la batlle designada per torn, vulnera el principi d'inamovibilitat dels jutges, atès que la segona ha cedit el seu lloc a la primera sense respectar el procediment establert a l'article 67 de la Llei qualificada de la Justícia, que disposa que "*Durant el seu mandat, els batlles i magistrats no podran ésser amonestats, suspesos en les seves funcions, ni separats del seu càrrec, si no és com a conseqüència de sanció imposada per haver incorregut en responsabilitat penal o disciplinària, d'acord amb el procediment establert i amb les garanties d'audiència i defensa*".

- Per tot això, la societat recurrent considera que el nomenament de la batlle de reforç vulnera els

drets a un procés degut i a un tribunal imparcial.

- Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets esmentats, que anul·li les resolucions impugnades i que es retrotregui el procediment al moment en què es van produir aquestes vulneracions.

2.2. Argumentació de la Batllia

- En l'acte del 22 d'abril del 2022, la batlle objecte de l'incident de nul·litat declara que la societat recurrent ha seguit la via descrita a l'article 18 *quater* de la Llei transitòria de procediments judicials, és a dir, una via que només pot ser emprada contra decisions definitives que resolen el procediment en el fons.

- En canvi, la providència recorreguda no és una decisió definitiva, atès que el seu objecte és únicament el d'organitzar materialment el procediment, comunicant a les parts la composició del tribunal unipersonal que jutjarà la causa.

- Per consegüent, la societat recurrent hauria hagut de seguir la via de l'article 18 *ter* de la Llei esmentada i exhaurir tots els recursos i mitjans jurisdiccionals de dret ordinari abans de formular un recurs d'empara constitucional.

- La batlle, tot i assenyalar la improcedència de la via jurisdiccional emprada, es pronuncia sobre el fons del recurs.

- Recorda que l'article 50 de la Llei qualificada de la Justícia atorga la responsabilitat de l'organització i del funcionament del Tribunal de Batlles al seu president i, com a tal, li correspon la decisió sobre les funcions que té el batlle de reforç, per tal de pal·liar les vacants dels jutges; igualment, precisa que el Consell Superior de la Justícia compta expressament amb la possibilitat que hi hagi batlles de reforç.

- L'objecte de la providència recorreguda no és la creació d'un tribunal *ad hoc* que decideixi sobre el fons concret del litigi, sinó el reforç de la Secció Civil 7 de la Batllia, atorgant-li funcions jurisdiccionals, incloses aquelles que li permeten jutjar aquesta causa.

- La batlle considera que el principi d'inamovibilitat dels jutges, invocat per la societat recurrent, no entra en joc en aquesta causa, ja que els batlles de reforç es nomenen seguint el procediment dels articles 66 i següents de la Llei qualificada de la Justícia, i gaudeixen del mateix estatus jurídic que el dels batlles de la carrera judicial, amb l'única distinció que supleixen provisionalment l'absència de batlles o reforcen una secció.

- Per aquests motius, la batlle declara que no hi ha hagut cap vulneració del dret a un procés degut, ni del dret a un tribunal imparcial.

3. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

3.1. El recurs d'empara no converteix el Tribunal Constitucional en una tercera instància ni en un tribunal suprem.

3.2. Quan un recurrent al·lega la vulneració del dret constitucional a obtenir una decisió fonamentada en Dret (article 10.1 de la Constitució), l'únic objecte del recurs d'empara és el de verificar que les decisions impugnades estiguin motivades i es fonamentin en un raonament jurídic que no sigui il·lògic ni absurd.

3.3. Quan entren en joc drets substancials, el control d'aquest Tribunal en el marc del recurs d'empara consisteix a determinar si els recurrents han estat privats o no d'una protecció efectiva, és a dir, si han estat situats o no en una indefensió material (veg. per ex. el punt 3.3 de l'aute del 22 de desembre del 2017, recaigut en la causa 2017-33-RE, o el punt 3.1 de la sentència del 19 de febrer del 2018, recaiguda en la causa 2017-53-RE).

3.4. En aquesta causa la qüestió constitucional que aquest Tribunal ha de resoldre és la de saber si la decisió de la batlle de reforç que desestima l'incident de nul·litat formulat per la societat recurrent, vulnera el dret a la jurisdicció en els seus vessants dels drets a un tribunal imparcial predeterminat per la llei i al procés degut.

3.5. Prèviament, el Tribunal ha d'examinar l'admissibilitat d'aquest recurs d'empara presentat contra l'aute que desestima l'incident de nul·litat, tramitat per la via de l'article 18 *quater* de la Llei transitòria de procediments judicials, i en què es decideix que la comunicació de la designació d'un batlle de reforç mitjançant providència no vulnera els drets esmentats en l'apartat precedent.

3.6. En virtut de l'article 86 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, el recurs d'empara té com a objecte la resolució que desestima l'incident de nul·litat, és a dir, l'aute del 22 d'abril del 2022, i no la providència del 16 de març del 2022, que comunica la designació de la batlle de reforç encarregada del procediment civil.

3.7. De conformitat amb la jurisprudència constant d'aquest Tribunal (veg. entre d'altres, l'aute del 8 d'abril del 2019, recaigut en la causa 2019-19-RE, l'aute del 14 de juliol del 2021, recaigut en la causa 2021-50-RE, i, l'aute del 22 de novembre del 2021, recaigut en la causa 2021-78-RE), la via de l'article 18 *quater* esmentat només és adequada en el marc de decisions definitives, és a dir, aquelles que resolen el procediment en el fons, recordant així mateix que, si el justiciable opta per aquesta via, ha de presentar recurs d'apel·lació contra la decisió que desestima el seu incident de nul·litat abans de poder accedir al Tribunal Constitucional.

3.8. No obstant això, en aquesta causa, la providència del 16 de març del 2022 no és una decisió definitiva, sinó una decisió interlocutòria i contra l'aute que resol l'incident de nul·litat al seu respecte no es pot interposar cap recurs, sense perjudici que la societat recurrent pugui plantejar la qüestió en virtut dels recursos que escaiguin contra la sentència o la resolució definitiva.

3.9. Per això, la batlle ha jutjat correctament que el procediment de l'article 18 *quater* emprat per la societat recurrent no era l'adequat i que hauria d'haver seguit la via de l'article 18 *ter*, la qual no és susceptible de permetre l'accés al Tribunal Constitucional en aquesta fase processal.

3.10. Tanmateix, la batlle va considerar oportú examinar el fons del litigi, és a dir, la seva designació per part del president del Tribunal de Batlles com a reforç adscrita a la Secció Civil 7, amb competència jurisdiccional per decidir sobre la causa civil en curs.

3.11. Justament, recorda els termes de l'article 50 de la Llei qualificada de la Justícia, que disposa que "*El president del Tribunal de Batlles, com a responsable de l'organització i el funcionament de la*

Batllia d'Andorra, adopta les mesures oportunes a aquest efecte, i també per assegurar la continuïtat de les seves tasques. També assumeix la representació de la Batllia davant les institucions (...). En iniciar-se l'any judicial el president del Tribunal de Batlles estableix, d'acord amb els nomenaments respectius acordats pel Consell Superior de la Justícia, l'adscripció principal i subsidiària dels batlles a cadascuna de les seccions a què fa referència l'apartat 2 d'aquest article, i també decideix pel que fa a les funcions de batlle suplent o de reforç, en els termes que preveu l'apartat 8 d'aquest article. El president adopta les decisions en aquest àmbit després d'haver escoltat els altres batlles, amb la finalitat d'assegurar una durada suficient de les funcions confiades a aquests darrers i d'afavorir una distribució justa de les tasques (...). El Consell Superior de la Justícia pot crear places a la Batllia per suplir provisionalment les baixes de batlles que es produeixin i per reforçar les oficines judicials que ho requereixin. Les places de suplència i reforç tenen la mateixa consideració que les altres places de la Batllia".

3.12. Per consegüent, la designació i l'adscripció de la batlle de reforç s'han dut a terme de conformitat amb les exigències definides per la Llei, que atorga al president del Tribunal de Batlles la responsabilitat de l'organització i del funcionament de la Batllia, sense que el dret a un tribunal imparcial predeterminat per la Llei, ni el dret a un procés degut hagin estat vulnerats.

3.13. Amb tot, el recurs d'empara ha de ser inadmès, tant per motius d'ordre processal com per la manca de contingut constitucional de les seves pretensions.

Per tot això que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

Decideix:

1. No admetre a tràmit el recurs d'empara 2022-29-RE interposat per la representació processal de la societat Grup Gurlek, SL contra la providència del 16 de març del 2022 i contra l'aute del 22 d'abril del mateix any, ambdós dictats per la Secció Civil 7 de la Batllia.

2. Notificar aquest aute a la representació processal de la societat recurrent, al president de la Batllia i al Ministeri Fiscal.

3. Publicar aquest aute, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Acordat a Andorra la Vella, el 13 de juny del 2022.

Josep-D. Guàrdia Canela Jean-Yves Caullet

President

Vicepresident

Joan Manel Abril Campoy Dominique Rousseau
Magistrat Magistrat